נג:

לג א מיי פ״ה מהלי מעה״ק הלכה ו: לד ב מיי פ״ו שם הלכה ל: לה ג מיי פ״ו שם הלכה ל: לה ג מיי פ״ה שם הלכה ו: לו ד מיי פ״ב מהלכות בית

תורה אור השלם

הבחירה הלכה י:

 וְשְׁחֵט אָת כֵּן הַבְּקְר לְפְנֵי יְהֹנְה וְהַקְרִיבוֹ בְּנִי אַהַרוֹ הַבְּנִים אַת הַּדְּם וְוְרַקוּ אַת הַדְם עַל הַמִּוְבַח סְבִיב אֲשֶׁר בָּתָח אַהָל מוֹעַר:

ויקרא, ה ויקרא, ה בוקר ניקר משה את הַּבְּם וּיִתְרָא אָת הַּבְּם וִיתְּעָן על קרנות הַמּוְבַּח סְבִּיב בְּעָלְינוּ וְיִתְּנַן אַל קרנות הַמּוְבַּח סְבִּיב בְּעָלְינוּ וְיִתְּטָא אָת הַמְּוְבַּח בְּעִבְּעָן וְיִתְּטָא אָת הַמְּוְבַח וְאָל יְטוֹד הִמּוְבַּח וְיִבְּעַלְינוּ בִּמִּוְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וִיְּמִוְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִּוְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִּוְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וְיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וּיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַח וּיִבְּעַלְינוּ וּמִיְבַּח וּיִבְּעַלְינוּ וּמִיּבְּח וּבְּעַרְינוּ וּמִיּבְּח וּיִבְּעַרְינוּ וּמִיּבְּח וּבְּעַרְינוּ וּמִיּבְּח וּיִבּינוּ וּמִיּבְּח וּבְּעַרְינוּ וּמִיּבְּח וּבְּעַרְינוּ וּמִיּבְּח וּבְּעַרְינוּ וּמִיבְּח וּבְּעִבְּיִם וּיִבְּעָר וּיִבְּיִם וּיִבּּח בּיבּער וּבְּעִינוּ וּיִבְּעָרְינוּ וּמִיבְּח בּיבּער וּבְּיִבּים בּיבּער וּבְּיִבּים בּיבּער וּבְּיִבּער וּבְּיבּער וּבְּיבְּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּבְּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבְּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּער וּבְּיבּיים בּיבּיים בּיבּיבּים בּיבּים בּיביים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבִים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים

. ויקרא ח, טו

מוסף רש"י

גאמר כאן סביב. נעולה ואשס:
מת להלן פיסוק ארבע
מתנתות. דמא די קרנות ממיני גה
ול אשסל לשתי קרנות ממיני גה
ול אשסל לשתי קרנות ממיני גה האחם
אף כאן פיסוק וארבע מתנות.
דאותה מתנה דנותן לקרן שהול
דאותה מתנה דנותן לקרן שהול
קרן ולמורמה של קרן (דעיד
כמתים לדיך לפסוק לנפונה של
קרן ולמורמה של קרן (דעיד
ברית הקדש שכן עתיד להיות
ברות הקדש שכן עתיד להיות
ומלטער עליה (מגילה
בעלים, (דקמון קייה):
בעלים, (דקמון קייה):

ליקוטים שיירי קדשי קדשים וכו'. כתב הראב"ד ז"ל בפירושו למסכת תמיד בר"פ לא היו כופתין וז"ל שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומית. יש מקשין בפרק איזהו מקומז אמאי לא קתני בעולה ר. רשיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי כדקתני בחטאות הצבור והיחיד ובשעירים הנשרפים שמגיד לנו היכן היה שופך שיירי הדם ה"נ הו"ל לאשמועינן גבי עולה היכן היה שופך שיירי הדם ורכז העברה הכן היה שופן שיירי התמיד בעולת התמיד בר"פ לא היו כופתין שיירי הדם היה שופך על כיון דרומית. דלא מסתבר לחלק ביין עולת התמיד . עולות. לתרץ ריש לשאר שאלמלא פרים ושעירים משונים שאלמרא פרים ושעירים משונים בשפיכתם מחטאות הצבור והיחיד לא היה צריך לפרש בחטאות הצבור והיחיד היכן היה שופך שיירי הדם משום רהוה אמרינן כיון דתנא בחדא הוא הדין בכריוה מפני שככ הקדשים טעונין שפיכה בשיירי רמיהן חוץ מבכור ומעשר ופסח שהיה שופך שפיכה אחת, אבל ושעירים שפרים בשביל ----הנשרפים שיירי דמיהם נשפכיז תנשופים שיידי הואח נשפכין על יסוד מערבי הוצרך לפרש בחטאות הצבור והיחיד דשיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי ותנא חטאות הצבור והיחיד והוא הדין לכולהו. אלא שיש הוא הדין דכודהו. אלא שיש להקשות על זה דאמאי קתני בכולהו מעולה ואילך ודמן טעון שתי מתנות, דה"נ הו"ל למיתני בעולה והוא הדין לכולהו. אלא י״ל דהיינו טעמא דלא נקט שיירי . הדם וכו׳ אלא גבי פרים ושעירים הדם וכר? אלא גבי פרים ושעירים הנשרפים וחטאות משום דכתיב בהו קרא שטעונין שפיכת שירים ליסוד ואחריני דמריבויא קאתו איכא למימר דלא קתני. מיהו מורי ה"ר אפרים היה אומר דודאי דעולה וכל הקדשים חוץ מפרים וחטאות ושעירים הנשרפים אין נשפכין ליסוד . השירים שלהם מדלא קתני להו . בסדר המשנה הכא בפ׳ איזהו בסרר המשנה הכא בפי איזהו מקומן, עכ"ל בתוספת קצת ביאור לשונו זיל, והאריך ליישב הסוגיות אשר יקשה מהם לרבו ז"ל (מלחכם שלמס): קרן מזרחית דרומית לה היה לה ימור. פירש״

וסיכזניך משבינהו גברי לגברא. פירש בקונטרס מלמידי רבי ישמעאל שהם מרובים משכו את רבי שמעון לומר כדברי רבם ומימה דלקמן פרק בתרא (דף קיט:) אמרינן וסימניך משכינהו גברא לגברי דר' שמעון דאמר זו וזו ירושלים משכינהו

(0) לרבי ישמעאל והשתא מה סימניך הוא זה כיון דפעמים אמרינן איפכא ונראה כדגרסינן בספרים ישנים וזה וחה יסוד דרומי וסימניך משכינהו גברי לגברא רבי שמעון בן יוחי קרי גברי לפי שמזכר שמו ושם אביו ור' ישמעאל שהוא יחידי קרי גברא וגרסינן נמי פרק במרא (שם) וסימניך משכינהו גברי לגברא וכן בערוך בערך משך: העולה קדשי קדשים בו'. מימה דלא מני שפיכות שיריים

בעולה והלא כל הדמים טעונין יסוד כדדרשינן לאו העולה למובחה של עולה לפירוש הקונטרס ובריש בית שמאי (לעיל דף לז.) אמרינן מנין לכל הדמים שטעונין מתן דמים ליסוד ועוד דבמסכת תמיד (דף ל:) תנן שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי ותירן ה"ר משה מפונטיז"ה משום דעולה בזריקת כלי וזימנין דלית בה שירים בחטאת בן דבאלבע אי אפשר בלא שיריים ולא נהירא דכולה שמעתה מוכחת דמלוה במתן שיריים לגו וה"ר יעקב מאורליינ"ש פירש דכיון דשמעי׳ לה תנא דפנימיים ביסוד מערבי להן וגם התחיל בחילונים למיתני יסוד דרומי הוא הדין בכולהו ואע"ג דקחשיב בכל פנימיים היינו משום דהתחיל בפנימיים ולריך למיתני בחילונים ואין רולה להפסיק:

קדשר קדשים. פי׳ בקונטרס ליפסל ביולא ובטבול יום ליו ומועלין בה ולא היה לו לפרש לענין

טבול יום ומחוסר כפורים שזה הדין נוהג בכל קדשים אפילו קלים אבל יולא ומעילה ניחא דקדשים קלים לא (מבטלי) מיפסלי ביולא ואין בהן מעילה או: משום דלא כתיב בה קדשי קדשים. מימה ומהאי או טעמא הוה ליה למימר גבי זבחי שלמי לבור דהא לא כתב בהו קדשי קדשים וילפינן להו לקמן (דף נה.) מדאימקש לעולה מה עולה קדשי קדשים: נאכור כאן סביב בו'. הא דאינטריך לעיל לאקושי חטאת לעולה לענין לפון משום דמהך גזירה שוה דקביב ליכא למילף דלא שייכא אלא לענין מתנות דהא חטאת שנכנם

דמה לפנים פסולה ודמה טעון כיבוס מה שאין כן בעולה: בזה דחדן פיסוק מתגות בו'. חימה כי היכי דדרשינן בפרק קמא (לעיל ד' י:) אותה דמה למעלה ולא אחרת דמה למעלה הכא נמי נימא אותה בפיסוק מתנות ולא אחרת בפיסוק מתנות:

תנא דבי ר' ישמעאל כרבי או שמעון בן יוחי אומרים בו זה וזה יסוד מערבי וסימניך שמשכו אכור הברא: **בותני'** העולה קדשי קדשים . גברי לגברא: שחיטתה בצפון וקיבול דמה בכלי שרת בצפון "ודמה מעון שתי מתנות שהן ארבע יוטעונה הפשט וניתוח וכליל לאשים: **גמ'** עולה מ"ט תני ליה יו קרשי קדשים משום רלא כתיב בה (לה') קרשים קרשים היא: ודמה מעון שתי מתנות: היכי עביד אמר רב נותן וחוזר ונותן ושמואל אמר מתנה אחת יכמין גמא נותן כתנאי הו סיכול יזרקנו זריקה אחת ת"ל יסביב אי סביב יכול יקיפנו כחום ת"ל יוזרקו הא כיצד וו כמין גמא (ודמה מעון) וו שתי מתנות שהן ארבע יר' ישמעאל אומר נאמר כאן סביב ונאמר לחלן יסביב מה להלן פיסוק וארבעם מתנות אף כאן פיסוק וארבע מתנות אי מה להלן ארבע מתנות על ארבע קרנות אף כאן ארבע מתנות על ארבע קרנות אמרת עולה מעונה יסוד יוקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד מ"ם אמר ר' אלעזר סלפי שלא היתה בחלקו של מורף דאמר רב שמואל בר רב יצחק מזבח אוכל בחלקו של יהודה אמה ®אמר רבי לוי בר חמא אמר יו רבי חמא ברבי חנינא רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסה בחלקו של בנימין ז והיה בנימין הצדיק מצמער עליה בכל יום לנוטלה שנאמר

ישמעאל שהן מרובין משכו את ר״ש לומר כדברי רבן: בותבי' העולה קדשי קדשים. היא ליפסל ביולא ובטבול יום ובמחוסר כפורים ומועלין בה: שתי מתנות. בקרן מזרחית לפונית ובקרן מערבית דרומית שכנגדה באלכסון והכי תנן במסכת תמיד (דף ל:) בא לו לקרן מורחית לפונית נותן מזרחית לפונית מערבית דרומית נותן מערבית דרומית וטעמא משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד כדאמרינן בשמעתין ועולה טעונה יבו תורת מתן דמה כנגד היסוד וכדרבינן לעיל (דף נא.) מק"ו משירי חטאת הילכך בעי [הנך] תרתי דאמרן יו: שתי מסנות שהן ד'. בעינן כדי שיהא מתן הדם בד' רוחות המובח והא לא משכחת לה אלא בשתי קרנות העומדות [11] באלכסונה של זו דחי בשתים שברוח חחת לח הוי דם אלא בג' רוחות של מזבח ולא קרינן ביה סביב: שהן ארבע. בגמ' מפרש היכי עביד: גבו' מחי טעמה חני בה קדשי קדשים. מחי דלא תני גבי חטאות ואשמות דהוו נמי קדשי קדשים: ומשני משום דלא כחיב בה. אינטריך לאשמועינן דאפ״ה קדשי קדשים היא דהא כולה לגבוה ואין לך קדשי קדשים כזה ובקדשים קלים גופייהו מאי דאזיל מינייהו לגבוה קדשי קדשים הוא כדתנן לקמן בפ' התדיר (דף פט.) מעשר

סנא דבי רבי ישמעאל יש. היו שונין ברבי שמעון בן יוחי זה וזה יסוד

מערבי. תלמידי רבי ישמעאל היו שונין משנה שנשנית בבית מדרשו

של רבי שמעון דוה וחה יסוד מערבי כרבי ישמעאל: וסימניך. שלא

תחליף הגירסא לומר זה וזה דרומי: משכוה גברי לגברא. תלמידי ר׳

קודם לעופות מפני שהוא מין זכח ויש בו קדשים דמו ואמוריו: היכי עביד. דנעשים השתים שהן הוא ארבע: נוסן וחוור ונוסן. זורק מן הכלי ולמזבח ברוח זו של קרן וכן ברוח השניה של קרן וכן לקרן שכנגדה באלכסון ונמלא מן הדם לד׳ ברוח השניה של קרן וכן לקרן שכנגדה באלכסון ונמלא מן הדם לד׳ מוסלי והדם מתפשט לשתי רוחות הפינה והרי הוא כמין גאם אומי ונית עשויה ככף פשוטה (א): וורקו את הדם על המובח סביב בעולה כתיב וכן כתיב בשלמים (יו ואס "ל וורקו. ואין זריקה אלא בעולה כתיב וכן כתיב בשלמים (יו ואס הלצע ובנגיעה: ודמה יו עעון מרחוק ובחוט יו אי אפשר להקיף אלא באלצע ובנגיעה: ודמה יו עעון כו'. כמין גמא ובשתי קרנות שבאלכסון דאיכא סביב לארבע רוחות המובח ובזריקה: ונאמר להלן סביב. בחטאות יו המלואין בלו את המובח ובזריקה: ונאמר להלן מסנות. ד' נפסקות זו מזו דהא על הבע קרנות נותן: אף לאן. אע"פ יש שבשתי קרנות פיסוק בעינן והיינו כדרב בו נותן וחוזר ונותן: עולה עעונה יסוד. תחילת מתנותיה

לריכה נגד היסוד שיהא יסוד המובח כאן מחת מקום מתנה ומקל וחומר איימינה לעיל בפירקין (דף נא.): לא היה לה יסוד. לקמיה מפרש הייני דמי. הילכך בקרן מזרחית לפונית היה מתחיל: מאי טעם. לא היה לה יסוד: טורף. בנימין דכתיב ביה זאב יטרף (בראשים מט) שנמגבא יעקב עליו בבקר יאכל עד (שם) באחסנתיה תימבני כבן מדבחא ואותה הקרן לא היתה בחלקו כדמפרש ואזיל: דאמר רב שמואל בר רב ילחק מזבח היה אוכל כון יהודה אמה. אמה במזרחו אמה בדרומו על כל האורך בעובי אמה אלא שלא היתה אמה שבמזרח על פני כל המזרח שכשמגיע לקרן מזרחית לפונית היתה כלה בסמוך לקרן אמה וכן אכילת האמה הדרומית לא היתה לא היתה מהלכת על פני כל הדרום שכשמגעת לקרן דרומית מערבית כלה בסמוך לקרן אמה כדמנן לקמן (דף וד.) היסוד מהלך על

פני כל הלפון ועל פני כל המערב אוכל במורח אמה אחת ובדרום אמה אחת נמלא יסוד לג' קרנות כזה:

רלועה היחה יולאה מחלקו של יהודה. לדרומו של מובח שחלקו של יהודה היתה במזרח כדתניא

רלועה היחה יולאה מחלקו של יהודה. לדרומו של מובח שחלקו של יהודה היתה במזרח כדתניא

(יומא דף יב.) מה היה בחלקו של יהודה הר הבית (בכניסתו) והלשכות שבו והעזרות עזרת נשים

כולה (ועזרת) בדו ושנים ועשרים אמה של מקום דריסת רגלי הכהנים בהיו ומקום דריסת רגלי ישראל

מיקרו עזרות נמלא חלקו של יהודה במזרח המזבח ובלדו [לדרום] ביו והמזבח אוכל בחלקו אמה במזרח ביו

מלבד אמה של קרן מזרחית לפונית היתה כולה חלקו של יהודה שהיתה אותה אמה ברחוק מן

הקרן אמה והרלועה היתה יולאה בדרום למזבח ונכנסת בחלקו של בנימין שממקום הדריסה

ולמעלה בחו היה חלקו של בנימין אלא שרלועה זו היתה ליהודה באה בחוך חלקו של בנימין

בדרומו של מזבח ומזבח אוכל בה אמה והיא אמה שהיא בביו כניסת היסוד ראוי להיות בה

כדאמר מר (מדות פרק ג מ"א) עלה אמה וכנס אמה זהו יסוד כל אורך כותל מזרחי בעובי באמה היה אוכל חלקו של יהודה כן כותל דרומי לבד אמה סמוך לקרן דרומית מערבית אי

האורך בעובי אמה אלא שלא הימה בל אמה וכן אכילת האמה הדרומית יי תנן לקמן (דף נד.) היסוד מהלך על מזרח יהודה מזרח מזרח מזרח מזרח

ז"ל כי כל רוח מורחי היה בלא יסוד חוץ מאמה אחת סמוך לקרן צפוני. ואחרים מן הגאונים ז"ל פירשו כי לכל היה יסוד חוץ מקרן מורחית דרומית ממש אמה מכאן. ודברי רש"י ז"ל עיקר וכן מוכח בובחים (הענ"א יותא מונ").
והיינו מדקאמר התם מזבח אוכל בחלקו של יהודה אמה, ולדבריהם היה אוכל יסוד המזבח בחלקו של יהודה והודה אמה, ולדבריהם היהוד היה גם על פני דרום זולת סמוך לקרן נודי מיים במדים ביים ולדבריהם היסוד היה גם על פני דרום זולת סמוך לקרן ע"ש.
יהיה יסוד בכל הרוח זולת סמוך לקרן מזרחית דרומית כיון שלא היה בחלקו של טורף. וכן חקשי מצד דרום. ועוד מאי פורך התם תא שמע נמצא פורח אמה על יסוד וכרי, כיון ולדבריהם היסוד היה גם על פני דרום זולת סמוך לקרן ע"ש.
אלא דקשה לי דאמאי לא קאמר הריטב"א דהכי מוכח בהדיא ממתני" דמרות מוני אוכל מזרח אמה אחת וכרי ותו לא. וע"כ דברי הגאונים ז"ל צ"ע. וע" ב" מדרת הבית ס" ל"ב וב"ל מב"ל איך שיהיה טעות גמור אינו
הרמב"ם דלא הניחו פנוי כי אם הקרן דרומית מזרחית שגנה היא היוצאת מלפני המרפיס יע"ש. אמת הוא כי מדברי הרמב"ם בפירוש ובחי פ"ב" מהלכות בית הבחירה משמע שסובר כפרש"י ז"ל אבל איך שיהיה טעות גמור אינו
הרמב"ם דלא הניחו פנוי כי אם הקרן דרומית מזרחית שגנה היא היוצאת מלפני המרפים כן ועיין בס" שלטי הגיבורים סוף פ" כ"ו וק"ל (שי למק שס):

ל) [לקמן קיט: יומל נט.], כ) ת"כ ויקרא נדבה פרש׳ ד ה"ט, ג) [לעיל י: לקמן לד:], ה"ט, מוסף יומל ינ. ד"ה ירושלים וחוס' מגילה כו. ד"ה ורלעס] ערי ירוש׳ ערלה פ"א ה"ב, ס) יומל ינ. מגילה כו. לקמן קימ: [לדריג פל"ה ה"א וע"ש קימ: [לדריג פל"ה ה"א וע"ש לפיכך ובילקוט שמעוני לפיכך ובילקוט שמעוני הברכה תתקנ"ז דף שא ע"ד] ספרי ברכה שנב, ירוש׳ מגילה פ"א ה"ב, () ויקרא ג ב, ו) שם וד:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד״ה כמין גמא וכו׳
 פשוטה הס״ד ואח״כ מ״ה סביב
 וחלקו: (3) תום׳ ד״ה וסימנין
 וכו׳ משכינהו לתלמידי ר׳
 ישמעאל:

שינויי נוסחאות א] ל"ל ברבי (שחר"י והגרי"ר).

אן לל בובי (שמכי וותרי ב). ל"ל בדבי רשב"י (ב"ש וכ"ה ביומא נט א): ב] ליכל אומרים נמחק (*ש"מ וכ"ה ברש"י וביומא שם): ג] ל"ל תני בה (ש"מ): ר] ל"ל קדש (שמכ"י): ה] כתנאי יזרקו את הדם וגו' יכול (*ש"נ ורוייד). וכ"מ ברט"י, ולפ"ז א"ל ופרייד). וכ"מ ברט"י, ולפ"ז א"ל למ"ט הב"ח באות א: ו] הא כיצד דמה טעון שתי (וליתא תיכות כמין גמא) (כתה"י וש"מ). נ"ל הא כיצד נותו שתי ורי"ץ י"ח הא כיצד נותן שתי (בריצ וברידי): ז) ודמה טעון. במ״כ לימל מיצות אלו (הגרידי). אכל עי באות שלפנ״ז, וכן רש״י גריק לה בהדיא, עי׳ אות יו. ח] בקלת כמ״י ארבע בלי וא״ו. וכן בסמון. וכ״ה כרש״י ופרי״ד: מוֹ ביומא יב ע"א איתא דתניא והיל נרייתל. ועי תוס' לעיל גל ע"ב ((הגרי"ב): י] נס"ל נוסף ובה מזבח בנוי (*ש"מ, וכ"ה ביומא): אן ישמעאל בדבי ר' שמעוז יאן ישמעאל בדבי ר' שמעון כר' לנ"ל ומיבות היו שונין נמחק (ש"מ וכתה"י): יב] נ"ל טעונה תחילת מתן ("ש"מ): יג] דאמרן דשתי מתנות כו' לנ"ל והל"ל *שמכ״י): יד] תיכת שהן נמחק יש"מ: מון ל"ל כנגד ויש"מי (ישים). שון ליל בנגד (ישים). שזן 5"ל וכחוט (שמכ"י דדים): יזן 5"ל דמה (*שמכ"י). ולאס אות ו' ואות ז': יחן 5"ל בחטאת (*ש"ם): ישן 5"ל אע"פ שהוא בשתי (הגרי״ר): כ] כדרב דאמר - שני (ווגרי"ב): כ] כדרב דאמו "ש"מ): כא] ל"ל למזבח (כתה"י ש"מ): כב] ל"ל יתבני ("ש"מ). נכי"י יתבני מקדשא: כג] אוכל כלומר היה תופס בחלקו וש"מ): כר] ועזרת שראל שנים ועשרים אמה ישראל שנים ועשרים אמה מקום דריסת (ע"פ כתה"י וש"מ): בה] הכהגים וישראל מיקרו עזרות כל"ל (ק"ז): בו] מיכת לדרום ליתל בכתה"י ובד"ו. ונוספה בדפפד"מ. וונראה דאינו מוכרס, דאכתי לא איירי רש"י מוכרס, דאכתי לא איירי רש"י ברצועה, אלא פירוש 'ובלדו' היינו לא רק מול המובח ממש אלא גם לצדו והכל למורס]: ביז במזרח לצדו והכל למורס]: ביז במזרח אלא שלצד אלא שלצד קרן מזרחית צפונית היה כלה חלקו של ודה אותה אמה ברחוק כנ"כ ""מ): כח] ל"ל ולמערב "מ): כמ] ל"ל שהיה (ש"מ): ל] נש"מ נוסף ולבד אמה סמוך לקרן מזרחית צפונית. וכעי"ז בכתה"י: לא] ל"ל כדדרשינז לקון מוויחו בפניוני וכעי בכתה"י: לאן נ"ל כדדרשינן לעיל תן יסוד למזבחה (שים וצ"ק): לבן נ"ל אבל בחטאת (ש"מ וצ"ק): לג] נ"ל נוסף אפי בעולה וצריך ליזהר בזריקה שישאר מן הדם (שמכ"י וב"ש): לר] ("ל דאשמעינן (ש"מ): לר] ("מ) דאשמעינן (ש"ח). לה] מערבי וחיצונים דרומי לא חש תו למתני דכל כי רוכלא ליחשוב לכל החיצונים כיון דאשמעי׳ לאפוקי ממ״ד כולהו ביסוד מערבי או כולהו ביסוד דרומי ואע״ג דקחשיב כו׳ כֹ״ל (ב״ש, וכן בש״נו בשינוי קה: לו] יום ומחוסר כפורים ימ"מ: לו בש"מ נוסף וקדשי יוצא אף בירושלים: